

Datum besluit B&W N.v.t.
Forumverg. d.d. 7 maart 2023
Agendapunt nr. 13
Portefeuillehouder(s) H. Sahin - Openbare Orde, Veiligheid, Communicatie,
Personeel & Organisatie
Redacteur M.M.A. Tittse
Doorkiesnummer (070) 326 12 51
Domein / Team Griffie
Corsanummer 23.014007

Aan de Raad,

1. Onderwerp
Gedragscodes Integriteit voor raadsleden en voor de burgemeester en de wethouders.
2. Voorstel
Het actualiseren van de huidige gedragscodes Integriteit voor de raadsleden en voor de burgemeester en wethouders. En tevens het starten van een periodiek terugkerende gezamenlijke training Integriteit voor raadsleden en collegeleden.
3. Inleiding
De Gemeentewet bepaalt dat de gemeenteraad gedragscodes Integriteit opstelt voor de raadsleden en voor de burgemeester en wethouders (artikelen 15, 41c en 69). In deze gedragscodes worden afspraken rondom integriteit vastgelegd. Dat betekent bijvoorbeeld dat in de gedragscode afspraken staan over het voorkomen van belangenverstrengeling, het ontvangen van giften en hoe wordt omgegaan met vertrouwelijke informatie.

Er kan gekozen worden om een aparte gedragscode op te stellen voor raadsleden en voor de burgemeester en wethouders. Of om een gezamenlijke gedragscode vast te stellen die voor zowel raadsleden als de burgemeester en wethouders geldt. In Rijswijk is er voor gekozen om dit afzonderlijke gedragscodes te laten zijn. De gedragscode voor de raadsleden hebt u op 4 april 2017 vastgesteld en de gedragscode voor de burgemeester en wethouders op 29 september 2015.

Inmiddels zijn er een aantal ontwikkelingen geweest waardoor actualisatie aan de orde is:

1. In 2021 is de "Handreiking integriteit van politieke ambtsdragers bij provincies, gemeenten en waterschappen" verschenen van het Ministerie van BZK, de VNG, het IPO en de Unie van Waterschappen.
2. Deze handreiking bevat nieuwe modelgedragscodes Integriteit voor raadsleden, burgemeester en wethouders.
3. Op 1 januari 2023 is de wet "Bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur" in werking getreden.

De voorgestelde gedragscodes Integriteit zijn gebaseerd op de 2021 model-gedragscodes behorende bij de "Handreiking integriteit van politieke ambtsdragers bij provincies, gemeenten en waterschappen". Eraan toegevoegd zijn artikelen 1.2 en 1.3, afkomstig van de Gedragscode Integriteit uit 2017. Deze artikelen zijn destijds opgesteld om raadsleden zich ervan bewust te maken dat zij zich onthouden van al hetgeen het aanzien van het raadslidmaatschap en het aanzien van de raad schaadt. Hierbij is het van belang dat de raadsleden aanspreekbaar zijn op de naleving van de gedragscode en dat de raadsleden elkaar aanspreken op ongewenst gedrag.

4. Beoogd effect
Het vaststellen van de geactualiseerde gedragscodes Integriteit voor raadsleden en voor de burgemeester en wethouders.

Bijkomend effect van het bespreken en vaststellen van de gedragscodes is het vergroten van het bewustzijn over integriteit.

5. Argumenten

Integriteit is belangrijk

De overheid werkt met publieke middelen en heeft op veel terreinen een monopoliepositie. Inwoners moeten de overheid (raadsleden, bestuurders en ambtenaren) kunnen vertrouwen. Integer handelen maakt dit vertrouwen, een gebrek aan integriteit breekt het.

Integriteit is een van de zeven leidende beginselen in de Nederlandse Code voor Goed Bestuur. Openheid en integriteit worden daarbij in samenhang gezien met de andere voorwaarden voor goed bestuur dat zich kenmerkt door behoorlijk bestuur, responsief bestuur en resultaatgericht bestuur.

Het handelen van politieke ambtsdragers is voortdurend onderwerp van publieke aandacht. In de media is de belangstelling voor integriteitsvraagstukken sterk toegenomen. Onder meer door sociale media is de zichtbaarheid van politieke ambtsdragers toegenomen en wordt hun handelen sneller en directer onderwerp van het publieke debat. Belangenverstrengeling, misbruik van positie, fraude en corruptie wordt terecht steeds minder geaccepteerd.

Politieke ambtsdragers vervullen een voorbeeldfunctie richting inwoners, maar ook richting ambtenaren. Zij zijn verantwoordelijk voor hun eigen integriteit en collectief voor die van hun organisatie. De primaire verantwoordelijkheid voor integriteit ligt bij elke provincie, gemeente of waterschap afzonderlijk, maar voor alles bij elke ambtsdrager persoonlijk.

Wettelijke verplichting

De gemeentewet verplicht de gemeenteraad om voor zichzelf en voor zijn bestuurders een gedragscode vast te stellen. Deze moet de integriteit van de politieke ambtsdragers helpen waarborgen. Het rechtskarakter van de gedragscode is dat van een interne regeling, ter invulling van en in aanvulling op de wettelijke regels. De gedragscodes vormen een beoordelingskader en een leidraad bij twijfel, vragen en discussies. Het niet naleven van gedragscodes heeft in beginsel geen rechtsgevolgen. Er is sprake van zelfbinding. Gedragscodes zijn echter zeker niet vrijblijvend. De politieke ambtsdragers kunnen er door inwoners op worden aangesproken.

Actuele ontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen, zoals genoemd in de inleiding, zijn aanleiding om de huidige gedragscodes Integriteit te actualiseren.

6. Kanttekeningen

Gedragscodes hebben geen waarde als zij slechts als een wettelijke verplichting worden beschouwd. Als integriteit niet beleefd en doorleefd wordt, als het geen natuurlijke reflex is, heeft het hebben van een gedragscode geen nut. Om die reden is het periodiek met elkaar bespreken van integriteitsregels, dilemma's en vraagstukken die zich in de dagelijkse praktijk voordoen zeker net zo belangrijk als het hebben van gedragscodes. Door met elkaar in gesprek te gaan over integriteit ontstaat er een gezamenlijk gedragen beeld en referentiekader.

7. Financiën
Geen financiële gevolgen.
8. Vervolg
Na vaststelling van de gedragscodes Integriteit door de raad zal in 2023 gestart worden met periodiek terugkerende trainingen Integriteit voor zowel de raad als het college.
9. Communicatie
Nadat de gedragscodes Integriteit door de raad zijn vastgesteld, zal dit besluit bekend worden gemaakt op de website www.officielebekendmakingen.nl.

Het besluit treedt in werking op de dag na de bekendmaking ervan.

De gedragscodes Integriteit worden overhandigd aan de huidige en nieuw aantredende raadsleden en collegeleden.

10. Bijlagen
Onderstaande bijlagen zijn toegevoegd aan dit raadsvoorstel:
Bijlage A – Gedragscode Integriteit Volksvertegenwoordigers
Bijlage B – Gedragscode Integriteit voor Burgemeester en Wethouders
Bijlage C – Handreiking Integriteit van politieke ambtsdragers bij provincies, gemeenten en waterschappen.

De griffier,

de voorzitter,

J.A. Massaar, bpa

H. Sahin

De gemeenteraad van Rijswijk,
Bijeen in openbare vergadering op 21 maart 2023

Gelezen het voorstel van de griffie
d.d. 16 februari 2023, nr. RV 23-014.

BESLUIT:

Het volgende te besluiten:

1. De huidige gedragscode "Integriteit Raad gemeente Rijswijk" van 4 april 2017 in te trekken.
2. De gedragscode "Integriteit Raad- en raadsleden van de gemeente Rijswijk" van 29 september 2015 in te trekken.
3. De huidige gedragscode "Integriteit burgemeester en wethouders gemeente Rijswijk" van 29 september 2015 in te trekken.
4. De gedragscode "Integriteit voor Raadsleden gemeente Rijswijk" vast te stellen.
5. De gedragscode "Integriteit voor Burgemeester en Wethouders gemeente Rijswijk" vast te stellen.
6. Dat de gemeenteraad en het college tweemaal per jaar gezamenlijk een integriteitstraining volgen waarbij integriteitsregels en eventuele dilemma's en vraagstukken aan de orde komen.

Aldus besloten door de Raad van de gemeente Rijswijk, in zijn openbare vergadering van 21 maart 2023

De gemeenteraad,
de griffier,

de voorzitter,

J.A. Massaar, bpa

H. Sahin